

Bruselj, 26. november 2021
(OR. en)

14308/21

RECH 538
COMPET 865

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	26. november 2021
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	14126/21
Zadeva:	Prihodnje upravljanje evropskega raziskovalnega prostora (ERA) – sklepi Sveta (sprejeti 26. novembra 2021)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o prihodnjem upravljanju evropskega raziskovalnega prostora (ERA), ki jih je Svet sprejel na 3830. seji 26. novembra 2021.

SKLEPI SVETA

**O PRIHODNJEM UPRAVLJANJU EVROPSKEGA RAZISKOVALNEGA PROSTORA
(ERA)**

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA

- Sklepe o pregledu svetovalne strukture evropskega raziskovalnega prostora¹ iz decembra 2015, v katerih je ponovno poudaril pomen dobro delujoče svetovalne strukture za zagotovitev usklajene in uspešne vzpostavitve ERA;
- poročilo Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC) iz decembra 2020 o akcijskem načrtu za svetovalno strukturo evropskega raziskovalnega prostora za leto 2019² in pridobljene izkušnje ter mnenje ERAC iz decembra 2019 o prihodnosti ERA³;
- Sklepe o novem evropskem raziskovalnem prostoru⁴ iz decembra 2020, v katerih je novi ERA opredeljen kot prostor, ki je osredotočen na raziskovalce in raziskovalke, temelji na vrednotah ter je usmerjen k odličnosti in učinkom, v njem pa so raziskovalci in raziskovalke, znanje in tehnologija deležni podpore in lahko prosto krožijo, Komisija in države članice pa pozvane, naj v letu 2021 razvijejo program politike ERA in večravninski model upravljanja, da bi uresničili „novi ERA“, ki bo upošteval elemente, povezane z upravljanjem, iz sporočila Komisije z naslovom „Novi ERA za raziskave in inovacije“ iz septembra 2020⁵ –

1 14875/15.

2 ERAC 1212/20.

3 ERAC 1201/20.

4 13567/20.

5 11400/20 + ADD1.

OKVIR UPRAVLJANJA NOVEGA ERA

1. PRIZNAVA, da je treba pregledati in reformirati okvir upravljanja ERA, da bo odražal spremenjeno politično okolje, ki vpliva na raziskave in inovacije, spodbujal naložbe in reforme, potrebne za utrditev našega vodilnega položaja na področju znanosti, ter da je treba bolj učinkovito izkoriščati potencial raziskav in inovacij za družbo in gospodarstvo;
2. PRITRJUJE, da družba v večji meri priznava vlogo raziskav in inovacij ter njihovega izkoriščanja pri odzivanju na sedanje in prihodnje družbene, okoljske in gospodarske izzive, ki so med drugim posledica COVID-19 in podnebnih sprememb, in ima v zvezi s to vlogo in izkoriščanjem večja pričakovanja, zato je potrebna tudi obnovljena, trdnejša in skladnejša evropska politika na področju raziskav in inovacij; PONOVRNO POUDARJA, da so temeljne znanosti, ki jih poganja znanstvena radovednost, še naprej pomembne, ter POZIVA države članice in Komisijo, naj kot predpogoj za uresničitev novega ERA vzpostavijo ravnovesje med ciljno usmerjenimi javnimi naložbami v raziskave in inovacije ter javnimi naložbami v raziskave in inovacije, ki jih poganja znanstvena radovednost;
3. PRIZNAVA, da so za doseganje ciljev in podciljev, opredeljenih v okviru ERA, potrebni analiza predvidevanja in prednostno razvrščanje pobud politike na področju raziskav in inovacij, večja politična odgovornost ter bolj učinkovito konkretno ukrepanje z usklajevanjem na ravni Unije ter na nacionalni in regionalni ravni;
4. MENI, da sta pri izvajanju ERA pomembna posebno partnerstvo med Unijo in pridruženimi državami ter sodelovanje z deležniki; SE STRINJA s pristopom, da se o vsaki vključitvi pridruženih držav in deležnikov v organe upravljanja odloča posebej, upoštevajoč njihovo vlogo pri izvajanju ERA, tudi kar zadeva vključitev zadevnih tretjih držav; in PONOVRNO POUDARJA, da bi moralo sodelovanje s tretjimi državami temeljiti na skupnih temeljnih vrednotah in načelih, vključno z uravnoteženo vzajemnostjo in spoštovanjem akademske svobode;

5. **POUDARJA**, da je medsektorska razsežnost politike ERA ključna značilnost za njegovo upravljanje, saj zahteva deljeno odgovornost in usmerjenost ukrepov politike; **POUDARJA**, da so raziskave in inovacije osrednji element zelenega prehoda, digitalne preobrazbe in drugih medsektorskih ciljev politike ter da bi morale prispevati k zasnovi in izvajanju ustreznih politik, za katere je treba izboljšati vmesnike usklajevanja in izmenjavo znanja s takimi sektorskimi politikami na ravni EU in nacionalni ravni;
6. **POUDARJA** potencialno vlogo načrtov za okrevanje in odpornost, okvirnega programa Unije za raziskave in inovacije ter instrumentov kohezijske politike pri podpiranju novega ERA;
7. **OPOZARJA** na pomen vključevanja načela enakosti spolov v zasnovo, izvajanje in spremljanje politik na področju raziskav in inovacij ter **SE ZAVEDA** prispevka Ljubljanske deklaracije za enakost spolov v raziskavah in inovacijah k ukrepanju ERA na tem področju;

UPRAVLJANJE NOVEGA ERA IN OBLIKOVANJE POLITIKE

8. **POUDARJA**, da je treba v novem ERA in njegovih prednostnih nalogah temeljito preoblikovati sedanje upravljanje ERA, da bi racionalizirali vire in okrepili njegovo zmogljivost za učinkovito izvajanje ob spoštovanju medinstitucionalnega ravnovesja, načela subsidiarnosti in zadevnih pristojnosti na področju raziskav in inovacij; **PRIZNAVA**, da bi moralo upravljanje novega ERA med drugim temeljiti na:
 - a. paktu za raziskave in inovacije v Evropi, ki določa temeljne vrednote in načela na področju raziskav in inovacij za novi ERA, prednostna področja za ukrepe ERA in mehanizme za usklajevanje politike;
 - b. programu politike ERA, katerega namen je prispevati k prednostnim področjem iz pakta za raziskave in inovacije, v katerem so določeni prostovoljni ukrepi ERA, opredeljeni in usklajeni na ravni Unije, da bi se dosegli dogovorjeni rezultati;

Program politike ERA in ukrepi ERA

9. POUDARJA, da je za uresničitev novega ERA potreben program politike ERA, ki zagotavlja zavezanost vseh ustreznih akterjev, upošteva raznolikost nacionalnih in regionalnih političnih okolij ter uporablja prilagojen in prostovoljen pristop. Svet ta program odobri vsake tri leta, zavedajoč se dolgoročnejske narave nekaterih ukrepov;
10. Ukrepi ERA so opredeljeni v programu politike ERA, da se zagotovijo učinek, verodostojnost in učinkovitost novega ERA, pri njihovem dejanskem izvajanju pa bi morala biti izpolnjena naslednja merila:
 - relevantnost: obravnavati vsaj eno od prednostnih področij, opredeljenih v priporočilu Sveta o paktu za raziskave in inovacije, ter zagotoviti jasno dodano vrednost skupnega ukrepanja;
 - izvedljivost: jasno določiti njihov cilj, časovni razpored, mejnike, akterje in financiranje ter pričakovani prispevek k uresničevanju ERA;
 - zavezanost: zajamčiti zavezanost vsaj polovice držav članic Unije, ki predstavljajo kritično maso, da se zagotovi široka politična podpora ter zagotovijo priložnosti tudi državam, ki ne sodelujejo, da bi od tega imele koristi vse države članice;
11. SOGLAŠA s skupnim programom politike ERA za obdobje 2022–2024, kot je predstavljen v Prilogi, MENI, da gre za dinamičen dokument, ki bi ga Svet lahko med trajanjem programa prilagajal, ter POZIVA Komisijo in države članice, naj ga izvajajo v sodelovanju s pridruženimi državami, deležniki in po potrebi zadevnimi tretjimi državami;

12. POZIVA Komisijo, naj zagotovi obrazložitvene dokumente za vsak ukrep ERA iz Priloge, in na podlagi tega POZIVA ERAC, naj do aprila 2022 predloži svoja stališča o programu politike ERA, da bi države članice in po potrebi pridružene države v prvi polovici leta 2022 lažje izbrale ukrepe ERA, pri katerih želijo sodelovati; POZIVA države članice in pridružene države, naj poročajo, kako ukrepe izvajajo na nacionalni ravni; POUDARJA, da vsaka država članica ali pridružena država sama opredeli, kako bi bilo treba na nacionalni ravni pristopiti k ukrepom ERA, pri katerih se odločijo sodelovati; POZIVA države članice in pridružene države, naj vzpostavijo optimalni nacionalni postopek za poročanje na spletni platformi politike ERA o ukrepih, tudi morebitnih reformah ali naložbah, ki so relevantne za izbrane ukrepe ERA in prednostne naloge ERA, vključno s tistimi, prevzetimi v izbranih nacionalnih političnih orodjih, kot so strategije, nacionalni akcijski načrti ali časovni načrti, kjer so na voljo;

Struktura upravljanja ERA

13. SOGLAŠA, da vloga Sveta pri odločanju in usmerjanju politik v okviru upravljanja ERA vključuje predvsem odobritev dolgoročnih smernic v obliki priporočila Sveta o paktu za raziskave in inovacije v Evropi ter odobritev srednjeročnih prednostnih nalog v obliki programa politike ERA, ki oba načeloma temeljita na pobudah Komisije, ter njihovo revizijo po vmesni oceni programa politike ERA oziroma oceni pakta za raziskave in inovacije v Evropi; POZIVA Komisijo, naj Svetu, tudi prek njegovih pripravljalnih teles, redno poroča o delu, ki ga je opravil forum ERA; OPOZARJA na vlogo Sveta, da kadar koli zagotovi dodatne politične smernice s pobudami – kot so sklepi Sveta in resolucije Sveta – o vprašanjih, povezanih z ERA ter raziskavami in inovacijami;

14. POZIVA predsedstva Sveta, naj razmislijo o organizaciji ministrskih konferenc o ERA, ki bi prispevale k razvoju ERA, ter se pri tem po potrebi oprejo na delo ustreznih organov upravljanja ERA⁶;
15. PONOVRNO POTRJUJE, da je ERAC skupni svetovalni odbor za strateško politiko na visoki ravni, ki v začetni fazi svetuje Svetu, Komisiji in državam članicam o strateških vprašanjih politike na področju raziskav in inovacij; PRIZNAVA, da je treba ERAC dodeliti mandat, ki mu bo omogočil svetovanje o strateški usmeritvi evropske politike in nacionalnih politik na področju raziskav in inovacij; PRIPOROČA, naj se v revidirani mandat med drugim vključijo elementi za:
- svetovanje o strateških usmeritvah politike in prihodnjih trendih, zaradi katerih je treba izboljšati politike na področju raziskav in inovacij na ravni Unije ter nacionalni in regionalni ravni, tudi o sedanjem in naslednjem okvirnem programu Unije za raziskave in inovacije ter drugih ustreznih pobudah Unije, ki temeljijo na raziskavah in inovacijah;
 - začetek postopka posodobitve programa politike ERA z zagotavljanjem zgodnjega strateškega svetovanja, pri katerem se upošteva tudi napredek, dosežen pri tekočih ukrepih ERA;
 - razmislek in svetovanje o novih zahtevah politike, ki izpolnjujejo merila iz programa politike ERA, med izvajanjem programa politike ERA;
 - sodelovanje s strukturami upravljanja in usklajevanja na podobni ravni na drugih ustreznih področjih politike, kot sta visoko šolstvo in industrija;

⁶ 14989/18 in 13567/20.

16. PRIZNAVA vlogo foruma ERA, tudi njegovih morebitnih podskupin, kot telesa, ki ga je ustanovila Komisija za krepitev usklajevanja za učinkovito izvajanje programa politike ERA, pri podpori Komisiji in državam članicam pri uresničevanju ukrepov ERA; MENI, da bi moral forum ERA:

- sooblikovati pobude Komisije za prihodnje posodobitve programa politike ERA in usklajevati pripravo teh pobud med Komisijo in državami članicami ter sodelovati pri razpravah o uskladitvi z drugimi politikami;
- sooblikovati ukrepe ERA in njihovo izvajanje usklajevati med Komisijo, državami članicami in, odvisno od vsakega posameznega primera, pridruženimi državami, deležniki ter zadevnimi tretjimi državami;
- analizirati spremljanje in ocenjevanje izvajanja programa politike ERA, in sicer na podlagi pregleda stanja ERA in informacij, ki se zagotavljajo prek platforme politike ERA, ter prispevati k delu Komisije pri pripravi poročila Svetu;
- delovati kot posrednik pri pripravi dodatnih možnih ukrepov ERA spremenljive geometrije, po potrebi ob podpori Unije, ter pri izmenjavi najboljših praks o nacionalnih politikah in ukrepih ERA;

PRIHODNJI KORAKI

17. POZIVA Komisijo, naj do konca leta 2021 ustanovi forum ERA; MENI, da bo sopredsedovanje forumu ERA s strani Komisije in predstavnika oziroma predstavnice države članice privedlo do večje odgovornosti in učinkovitejšega izvajanja prenovljenega ERA; podobno temu bi podskupinam foruma ERA lahko sopredsedovali Komisija in/ali država članica ali, na podlagi dogovora, doseženega v forumu SRA, predstavnik oziroma predstavnica pridružene države ali deležnikov;

18. POZIVA Komisijo, naj Svetu do sredine leta 2022 predstavi okvir za spremljanje in ocenjevanje izvajanja ERA, ki bo sooblikovan v sodelovanju s forumom ERA, in mu na podlagi razprav v forumu ERA posreduje informacije o napredku pri izvajanju programa politike ERA na sredini programskega obdobja; OPOZARJA, da je ERAC lahko kadar koli pozvan, da svetuje o teh pobudah;
19. PRIPOROČA, naj se prisotnost na izbranih srečanjih foruma ERA ali pri specifičnih točkah dnevnih redov teh srečanj med pripravami pobude Komisije o programu politike ERA omeji na predstavnike in predstavnice Komisije in držav članic, pri čemer se je treba posvetovati z deležniki in pridruženimi državami ter zadevnimi tretjimi državami;
20. PREDLAGA, naj se v okviru foruma ERA za pripravo srečanj tega foruma ustanovi usmerjevalni odbor, ki bi ga sestavljali Komisija ter sedanji in prihodnji trio predsedstev Sveta; PRIPOROČA, naj forum ERA na predlog usmerjevalnega odbora v svoje delo čim bolj dosledno vključuje pridružene države, zadevne tretje države in deležnike;
21. MENI, da bi morali biti deležniki bolj sistematično vključeni v izvajanje ERA na ravni Unije in na nacionalni ravni; POU DARJA, da je treba zagotoviti udeležbo nacionalnih deležnikov na nacionalni ravni; v zvezi z delom foruma ERA in njegovih morebitnih podskupin POZIVA Komisijo, naj predvidi, da forum ERA:

- na zadevnih srečanjih krovnih organizacij na ravni EU ali drugih ustreznih predstavniških organizacij, ki so pomembne na ravni EU, zagotovi reprezentativno udeležbo naslednjih sedmih kategorij deležnikov: univerze in druge visokošolske ustanove, organizacije, ki se ukvarjajo z raziskavami in tehnologijo, podjetja, ki intenzivno vlagajo v raziskave in inovacije, vključno z MSP, posamezni raziskovalci oziroma raziskovalke in inovatorji oziroma inovatorke, tudi tisti na začetku ali sredini poklicnih poti, raziskovalne infrastrukture, organizacije za financiranje raziskav in inovacij ter akademije znanosti;
 - vzpostavi odprt spletni prostovoljni register deležnikov, da se poveča preglednost pri identifikaciji deležnikov ERA, ki sodelujejo pri delu foruma ERA in njegovih morebitnih podskupin, ob upoštevanju ustreznih tematskih vprašanj;
 - pri razpravah o morebitnih reformah politik na področju raziskav in inovacij na vseh ustreznih ravneh upošteva institucionalno avtonomijo javnih in zasebnih raziskovalnih organizacij in visokošolskih ustanov;
22. SE STRINJA s pregledom mandata ERAC, da bo odražal upravljanje novega ERA, vključno z omejitvijo članstva na predstavnike in predstavnice držav članic z visoko izvršno ravno pristojnosti za politike na področju raziskav in inovacij; PRIZNAVA dodano vrednost sopredsedovanja ERAC s strani predstavnikov in predstavnic držav članic in Komisije ter PREDLAGA, da se pridružene države ter zadevne tretje države, zunanji strokovnjaki in strokovnjakinje ter deležniki povabijo na ustrezne sestanke ERAC za posebne teme dnevnega reda; PREDLAGA, naj predstavniki in predstavnice sedanjega in prihodnjega tria predsedstev Sveta sodelujejo v usmerjevalnem odboru ERAC, ki izbira in pripravlja teme za strateške razprave v ERAC, po potrebi ob podpori ad hoc projektnih skupin ERAC, upoštevajoč tudi delo foruma ERA, kjer je to ustrezno;
23. MENI, da bi morala biti ustanovitev časovno omejenih, v rezultate in cilje usmerjenih podskupin foruma ERA, kadar je to ustrezno utemeljeno, standardni pristop za izvajanje ukrepov ERA;

24. PREDLAGA, da zaradi usklajevanja in izvajanja politike raziskav in inovacij na področju raziskovalnih infrastruktur ter raziskovalnih in inovacijskih partnerstev, stalne strukture upravljanja, torej Evropski strateški forum za raziskovalne infrastrukture (ESFRI), vozlišče znanja za partnerstva in usmerjevalni odbor evropskega oblaka za odprto znanost, nadaljujejo delo kot neodvisne strokovne skupine Komisije ter se tesno usklajujejo s forumom ERA in ga redno obveščajo; POU DARJA, da bi morale te strukture upoštevati prenovljeni pristop k upravljanju ERA, vključno z možnostjo, da jim predstavniki in predstavnice Komisije in/ali držav članic predsedujejo ali sopedredujejo;
25. POU DARJA povezovalno in strukturno vlogo raziskovalnih infrastruktur na vseh ravneh, vključno z e-infrastrukturami, v evropskem ekosistemu znanja in inovacij, POTRJUJE načrt ESFRI, sprejet leta 2021, POZDRAVLJA oceno pravnega okvira Konzorcija evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC), ki je v teku, in PONO VNO POZIVA Komisijo, naj do leta 2022 predloži naslednje poročilo o izvajanju ERIC;
26. SOGLAŠA, da se obstoječe skupine, povezane z ERA: posebne sestave ERAC, in sicer GPC (Skupina na visoki ravni za skupno načrtovanje programov) in SFIC (Strateški forum za mednarodno znanstveno in tehnološko sodelovanje), ter stalne delovne skupine za človeške vire in mobilnost, za enakost spolov pri raziskavah in inovacijah ter za odprto znanost in inovacije razpustijo kot skupine v pristojnosti Sveta; PRIPOROČA, da se njihovo delo upošteva in, če se taka odločitev sprejme v forumu ERA, nadaljuje v okviru foruma ERA, če tako nadaljevanje dela prispeva k izvajanju programa politike novega ERA;
27. ZAVEDAJOČ SE novega globalnega pristopa k raziskavam in inovacijam, kot je določen v sklepih Sveta o globalnem pristopu k raziskavam in inovacijam – Evropska strategija za mednarodno sodelovanje v spreminjajočem se svetu, PRIPOROČA ustanovitev stalne podskupine foruma ERA, ki ji bodo sopedredovale države članice in Komisija, da bi se upoštevalo in nadaljevalo delo SFIC;

28. POZIVA države članice, pridružene države in druge zadevne tretje države, naj zagotovijo ustrezna sredstva za izvajanje, spremljanje in ocenjevanje ukrepov in prednostnih nalog ERA na nacionalni in/ali regionalni ravni; ODLOČNO POZIVA Komisijo, naj si pri izvedbi spletne platforme politike ERA ter pri dvostranskih dialogih med državami članicami in Komisijo prizadeva za zmanjšanje birokracije in upravnega bremena.
-

PROGRAM POLITIKE ERA ZA OBDOBJE 2022–2024

Ta program politike ERA je katalog prostovoljnih ukrepov ERA za obdobje 2022–2024, da bi prispevali k prednostnim področjem, opredeljenim v Priporočilu Sveta o paktu za raziskave in inovacije v Evropi. To je prvi korak k celoviti obravnavi prednostnih področij, določenih v paktu. Države članice in pridružene države so pozvane, naj izberejo, pri katerih ukrepih želijo sodelovati, in določijo, kako naj se ti ukrepi obravnavajo na nacionalni ravni. Z novejšimi različicami programa politike ERA bodo ti ukrepi dolgoročno še dopolnjeni.

Ta program politike ERA temelji predvsem na sporočilu Komisije z naslovom „Novi ERA za raziskave in inovacije“ ter na sklepih Sveta o novem evropskem raziskovalnem prostoru iz decembra 2020, sklepih Sveta z naslovom „Poglobitev evropskega raziskovalnega prostora: zagotavljanje privlačne in trajnostne poklicne poti in delovnih pogojev za raziskovalce ter uresničevanje kroženja možganov“ iz maja 2021 ter sklepih Sveta o globalnem pristopu k raziskavam in inovacijam iz septembra 2021.

Naslednji ukrepi ERA so razvrščeni glede na prednostna področja pakta za raziskave in inovacije:

Prednostno področje: Poglobitev resnično delujočega notranjega trga znanja

Ukrepi ERA	Rezultati
1. Omogočiti odprto izmenjavo znanja in ponovno uporabo rezultatov raziskav, tudi z razvojem evropskega oblaka za odprto znanost (EOSC)	<ul style="list-style-type: none">• Uvedba načel odprte znanosti in opredelitev najboljših praks odprte znanosti• Uvedba ključnih komponent in storitev EOSC ter združevanje obstoječih podatkovnih infrastruktur v Evropi za interoperabilnost raziskovalnih podatkov• Vzpostavitev mehanizma za spremljanje za zbiranje podatkov in primerjavo naložb, politik, rezultatov digitalnih raziskav, znanj in spretnosti odprte znanosti ter infrastrukturnih zmogljivosti, povezanih z EOSC
2. Predlagati zakonodajni in regulativni okvir EU o avtorskih pravicah in podatkih, ki bo primeren za področje raziskav	<ul style="list-style-type: none">• Opredelitev ovir in izzivov pri dostopu do in ponovni uporabi rezultatov javno financiranih raziskav in inovacij ter publikacij in podatkov za znanstvene namene ter opredelitev morebitnih vplivov na raziskave z analizo ustreznih določb zakonodaje EU o avtorskih pravicah in podatkih, z njo povezanih regulativnih okvirov ter ustreznih institucionalnih in nacionalnih pobud• Predlaganje zakonodajnih in nezakonodajnih ukrepov za izboljšanje sedanjih zakonodajnih in regulativnih okvirov EU o avtorskih pravicah in podatkih
3. Napredovati pri reformi sistema ocenjevanja raziskav, raziskovalcev in raziskovalk ter institucij za izboljšanje njihove kakovosti, uspešnosti in učinka	<ul style="list-style-type: none">• Analiza pravnih in upravnih ovir na nacionalni in nadnacionalni ravni za sodoben sistem ocenjevanja raziskav• Oblikovanje koalicije evropskih financerjev raziskav in izvajalcev raziskav, ki se po obsežnih in vključujočih posvetovanjih na evropski in mednarodni ravni dogovorijo o novem pristopu k ocenjevanju raziskav• Izvedbeni načrt koalicije za uvedbo novega pristopa, vključno s pilotnimi projekti na različnih področjih

<p>4. Spodbujati privlačne in trajnostne raziskovalne poklicne poti, uravnoteženo kroženje talentov ter mednarodno, transdisciplinarno in medsektorsko mobilnost po vsem ERA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj evropskega okvira za raziskovalne poklicne poti in nabor podpornih ukrepov za povečanje privlačnosti raziskovalnih poklicnih poti v akademskih krogih in širše • Ustanovitev observatorija za poklicne poti na področju raziskav • Revizija listine in kodeksa za raziskovalce in raziskovalke • Vzpostavitev platforme ERA za talente kot spletnega portala „vse na enem mestu“ za dostop do storitev, omrežja in portalov EURAXESS, vključno s HRS4R in RESAVER • Zagon pobude ERA4You za spodbujanje kroženja talentov med sektorji in po vsej EU • Izmenjava dobrih praks v zvezi s sistemi raziskav in inovacij za podporo uravnoteženemu kroženju možganov • Pilotni projekt evropskih univerzitetnih zavezništev za evropski okvir za raziskovalne poklicne poti
---	--

<p>5. Spodbujati enakost spolov in vključenost, ob upoštevanju Ljubljanske deklaracije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavitev mehanizma za usklajevanje politik za podporo vsem vidikom enakosti spolov z vključujočimi načrti in politikami za enakost spolov ter posebne mreže EU za njihovo izvajanje • Strategija za boj proti nasilju na podlagi spola, vključno s spolnim nadlegovanjem, v evropskem sistemu raziskav in inovacij ter za zagotavljanje enakosti spolov v delovnih okoljih z institucionalnimi spremembami v organizacijah, ki financirajo ali izvajajo raziskave • Pristop politike za krepitev enakosti spolov, ki obravnava vključevanje načela enakosti spolov, da bi se dosegel napredek pri novem ERA • Razvoj načel za vključevanje in ocenjevanje razsežnosti spola v vsebinah raziskav in inovacij v sodelovanju z nacionalnimi organizacijami za financiranje raziskav
<p>6. Poglobiti ERA z zaščito akademske svobode v Evropi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje oblikovanja političnega pristopa za zaščito svobode znanstvenega raziskovanja v Evropi, ki temelji na Bonski deklaraciji o svobodi znanstvenega raziskovanja • Podpora zainteresiranim organizacijam pri izvajanju priporočil iz smernic o tujem vmešavanju • Objava prvega evropskega poročila o spremljanju svobode znanstvenega raziskovanja
<p>7. Nadgraditi smernice EU za boljšo valorizacijo znanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj in potrditev vodilnih načel za valorizacijo znanja • Priprava kodeksa ravnanja za pametno uporabo intelektualne lastnine v sodelovanju z deležniki • Priprava kodeksa ravnanja za raziskovalce in raziskovalke na področju standardizacije

<p>8. Krepi trajnostnost, dostopnost in odpornost raziskovalnih infrastruktur v ERA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strateška analiza področja evropske raziskovalne infrastrukture • Širši in bolj trajnostni dostop vseh držav do evropskih raziskovalnih infrastruktur in njihovih storitev ter revizija Evropske listine za dostop do raziskovalnih infrastruktur • Posodobitev načrta ESFRI in izvajanje okvira za spremljanje uspešnosti raziskovalne infrastrukture • Poročilo o okviru ERIC • Okrepljeno sodelovanje med raziskovalnimi infrastrukturami, e-infrastrukturami in deležniki, tudi prek EOSC
<p>9. Spodbujati pozitivno okolje in enake konkurenčne pogoje za mednarodno sodelovanje na podlagi vzajemnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadaljnji razvoj vrednot in načel za mednarodno sodelovanje na področju raziskav in inovacij, kot so določeni v sklepih Sveta o „globalnem pristopu k raziskavam in inovacijam – Evropska strategija za mednarodno sodelovanje v spreminjajočem se svetu“ in ki jih je treba spodbujati v večstranskih dialogih s partnerskimi državami in v mednarodnih forumih • Zagon pilotne pobude o pristopu Ekipa Evropa za določeno svetovno regijo in/ali temo • Razvoj evropske agende za znanstveno diplomacijo • Spodbujanje usklajenega skupnega pristopa za sodelovanje v večstranskih pobudah

Prednostno področje: Skupno spopadanje z izzivi, ki jih prinaša dvojni zeleni in digitalni prehod, in povečanje sodelovanja družbe v ERA

Ukrepi ERA	Rezultati
10. Zagotoviti, da bodo misije in partnerstva EU na področju raziskav in inovacij ključno prispevali k ERA	<ul style="list-style-type: none"> • Izmenjava informacij, ozaveščanje in prevzemanje odgovornosti za misije EU na področju raziskav in inovacij na nacionalni ravni, regionalni ravni in ravni skupnosti, da se spodbudi sodelovanje državljanov in državljanek • Spremljanje uspešnosti partnerstev in njihovega prispevka k novemu ERA ter njegovemu nizu vrednot in načel (na podlagi dela vozlišča znanja za partnerstva);
11. ERA za zeleno preobrazbo	<ul style="list-style-type: none"> • Pristop politike za okvir sodelovanja na področju varnih in trajnostnih nizkoogljičnih energetske tehnologij, ki jih poganjajo raziskave in inovacije • Razvoj pilotnega ukrepa ERA za raziskave in inovacije na področju zelenega vodika, ob zagotavljanju skladnosti z drugimi sorodnimi pobudami in brez poseganja v pomen širšega pristopa politike za raziskave in inovacije na področju vodika • Pobuda „ERA4FutureWork“: politični pristop (na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter na ravni EU) za obravnavo financiranja raziskav in razvoja za prihodnost dela

<p>12. Pospešiti zeleni/digitalni prehod ključnih evropskih industrijskih ekosistemov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Postopek posvetovanja o raziskovalnih in inovacijskih potrebah industrije, vključno z usposabljanjem/izpopolnjevanjem, digitalizacijo, standardizacijo na področju raziskav in inovacij, skupnimi tehnološkimi načrti ter raziskovalnimi in tehnološkimi infrastrukturami • Razvoj trdnega okvira politike za boljšo podporo temeljnim raziskavam na nacionalni in evropski ravni za generiranje prodornega znanja in inovacij • Razvoj pristopa politike za povezovanje industrijske politike ter politike na področju raziskav in inovacij, zlasti glede tega, kako pospešiti uporabo rezultatov raziskav in inovacij v industriji, ter zagon pilotnih projektov v prometnih in energetske industrijskih ekosistemih • Priprava načrtov industrijske tehnologije za nizkoogljične tehnologije za energetske intenzivne panoge in za krožne industrijske tehnologije • Priprava usklajevalnega mehanizma, da se industriji zagotovijo tehnološke infrastrukture, potrebne za preskušanje, potrjevanje in nadgradnjo inovacij • Obravnava socialne prilagoditve zelenega (in digitalnega) prehoda
<p>13. Krepiti vlogo visokošolskih ustanov, da bi se razvijale v skladu z ERA in v sinergiji z evropskim izobraževalnim prostorom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora univerzam pri njihovem digitalnem prehodu, tudi s pobudami, kot je pobuda Povezane univerze • Oblikovanje in sprejetje političnega pristopa, s katerim bi raziskovalce in raziskovalke opremili z znanji in spretnostmi, potrebnimi za interoperabilno poklicno pot v akademskih krogih in širše • Pristop politike k prihodnji podpori na ravni EU za nadaljnji razvoj visokošolskih ustanov, vključno s pobudo Evropska odličnost in utrditvijo pobude Evropske univerze
<p>14. Približati znanost državljanom in državljanam</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Razširitev pobude Pirati plastike – dajmo, Evropa! • Zagon pobude Evropsko mesto za znanost med evropskim letom mladih in mreženje različnih evropskih mest • Analiza izvedljivosti za povezano „mrežo znanstvenih medijev EU“ za zagotovitev bolj stvarnega novinarskega poročanja o znanosti • Predlaganje mehanizma za usklajevanje politike o praksah sodelovanja javnosti, vključno z udeležbo državljanov in državljanek v znanstvenih procesih

Prednostno področje: Razširjanje dostopa do raziskovalne in inovacijske odličnosti po vsej Uniji

Ukrepi ERA	Rezultati
15. Vzpostaviti regionalne in nacionalne ekosisteme na področju raziskav in inovacij za izboljšati regionalni/nacionalni odličnost in konkurenčnost	<ul style="list-style-type: none"> • Opredelitev in pilotna izvedba vozlišč ERA, da se omogoči pojav konkurenčnih ekosistemov na področju raziskav in inovacij po vsej EU, zapolnijo teritorialne vrzeli ter zagotovi lažji pretok talentov in naložb • Posvetovanje o prihodnjih dvostranskih dejavnostih sodelovanja na področju raziskav in inovacij za krepitev in povezovanje raziskovalne in inovacijske odličnosti v ERA
16. Izboljšati dostop do odličnosti po vsej EU	<ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavitev posebnega delovnega procesa v forumu ERA za izboljšanje dostopa do odličnosti • Zasnova in izvajanje prilagojene podpore posameznim državam članicam • Pristop politike za potencial COST za boljši dostop do odličnosti po vsej EU
17. Okrepiti strateške zmogljivosti evropskih javnih organizacij, ki izvajajo raziskave	<ul style="list-style-type: none"> • Izvajanje pobude Upravljanje znanosti z najmanj 100 sodelujočimi institucijami po vsej Evropi

Prednostno področje: Spodbujanje usklajenih naložb in reform na področju raziskav in inovacij

Ukrepi ERA	Rezultati
18. Olajšati pripravo nacionalnega postopka ali orodja politike ERA za opredelitev tekočih ali načrtovanih ukrepov kot prispevek k izvajanju ERA	<ul style="list-style-type: none"> • Zagotavljanje usklajevanja med EU in državami članicami glede opredelitve in izvajanja pristopov nacionalne politike v podporo ERA
19. Vzpostaviti učinkovit in uspešen mehanizem spremljanja ERA	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj spletne platforme politike ERA, da bi vzpostavili dosleden, zanesljiv in kakovosten nacionalni sistem poročanja, ki bi zagotavljal informacije za spletno platformo politike, ob upoštevanju obstoječih instrumentov • Razvoj pregleda stanja ERA z namenom spremljanja napredka pri uresničevanju prednostnih nalog ERA na ravni EU in napredka pri uresničevanju posameznih ukrepov ERA na ravni držav članic, ob upoštevanju obstoječih instrumentov
20. Podpreti prednostno razvrščanje, usklajevanje in usmerjanje naložb in reform na področju raziskav in inovacij	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj in spodbujanje sprejetja pristopa politike in naložb z dvostranskimi in večstranskimi dialogi politike, ki bo v podporo zainteresiranim državam članicam pri prednostnem razvrščanju naložb v raziskave in inovacije, vključno s sinergijami med programi EU in nacionalnimi programi, ter izvajanje strukturnih reform